

BIULETYN PTA Nr 8

Czerwiec 2011

Polskie Towarzystwo Antropologiczne
ul. Umultowska 89, 61-614 Poznań
tel. 061 8295713 fax. 061 8295730
e-mail: pta@amu.edu.pl

Skład Zarządu Głównego

PTA 2007 – 2011

Przewodnicząca PTA

prof. dr hab. Maria Kaczmarek

Zastępcy Przewodniczącej PTA

prof. dr hab. Danuta Kornafel

prof. dr hab. Joachim Cieślik

dr hab. Henryk Głąb

Członkowie Zarządu PTA

prof. dr hab. Maria Chrzanowska

prof. dr hab. Elżbieta Haduch

prof. dr hab. Blandyna Jerszyńska

prof. dr hab. Krzysztof Kaczanowski

prof. dr hab. Barbara Kwiatkowska

prof. dr hab. Teresa Łaska-Mierzejewska

prof. dr hab. Bogusław Pawłowski

prof. dr hab. Janusz Piontek

dr Jacek Szczurowski

Sekretarz PTA

dr Anita Szwed

Skarbnik PTA

dr Magdalena Skrzypczak

Komisja Rewizyjna PTA

Przewodnicząca

prof. dr hab. Krystyna Cieślik

Członkowie stali

prof. dr hab. Anna Siniarska-Wolańska

prof. dr hab. Elżbieta Żądzińska

Członkowie zastępcy

prof. dr hab. Wiesław Buchwald

dr hab. Krzysztof Szostek

Sąd Koleżeński PTA

Przewodnicząca

prof. dr hab. Anna Burdukiewicz

Członkowie stali

prof. dr hab. Zofia Ignasiak

prof. dr hab. Ewa Ziolkowska-Łajp

Członkowie zastępcy

prof. dr hab. Guido Kriesel

dr Anita Szczepanek

Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTA

Dnia 10. maja br. o godz. 12.00 odbyło się siódme zwyczajne posiedzenie Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Antropologicznego. Posiedzeniu przewodniczyła prof. Maria Kaczmarek, przewodnicząca ZG PTA a udział w nim wzięli: prof. Blandyna Jerszyńska, prof. Joachim Cieślik, prof. Janusz Piontek, dr Magdalena Skrzypczak, dr Anita Szwed (Poznań), prof. Danuta Kornafel, prof. Barbara Kwiatkowska, dr Jacek Szczurowski, oraz prof. Teresa Łaska- Mierzejewska (Warszawa). Podczas posiedzenia prof. Danuta Kornafel, przedstawiła stan przygotowań do konferencji. XLIII Konferencja PTA odbędzie się w dniach 6-8 września 2011 r. we Wrocławiu. Wszystkie prace organizacyjne przebiegają zgodnie z harmonogramem. Organizatorzy Konferencji oraz Zarząd Główny PTA serdecznie zapraszają członków oraz sympatyków Towarzystwa, którzy jeszcze nie dokonali zgłoszenia do aktywnego udziału w konferencji.

Rok 2011 to rok wyboru nowego zarządu PTA. Podczas konferencji we Wrocławiu zwołane zostanie walne zgromadzenie członków PTA. Proszę pamiętać, że mogą wziąć w nim udział tylko członkowie, którzy regularnie opłacają składkę członkowską i nie mają żadnych zaległości finansowych. Przewodnicząca PTA. Prof. Maria Kaczmarek, poinformowała Zarząd Główny o tym, że w marcu 2011 roku Polskie Towarzystwo Antropologiczne zostało zaproszone do Rady Towarzystw Naukowych. Rada ma na celu rozpowszechnianie działalności towarzystw naukowych. Zakres działania Rady Towarzystw Naukowych obejmuje: „reprezentowanie społecznego ruchu naukowego oraz podejmowanie działań służących rozwojowi nauki i jej upowszechnianiu w ramach prowadzonej przez towarzystwa naukowe działalności statutowej; przygotowywanie - dla władz Akademii i władz państwowych - opinii dot. społecznego ruchu naukowego i jego udziału w ogólnej polityce naukowej i edukacyjnej państwa”

W związku z odmową zarejestrowania zmodyfikowanej wersji statutu PTA w Krajowym Rejestrze Sądowym, trwają prace nad ostateczną wersją, które wraz z Prezydium PTA przygotowuje Kancelaria Prawna. W związku z zaistniałą sytuacją, statut zostanie przedstawiony Walnemu Zgromadzeniu podczas konferencji PTA we Wrocławiu.

Prof. Maria Kaczmarek podzieliła się uwagami na temat problemów związanych z czasopismem *Anthropological Review* Numer 73 ukazał się dopiero w lutym, a zatem już po terminie, co spowodowało, że Towarzystwo musiało zwrócić dotację przyznaną przez Ministerstwo oraz zapłacić karę za niewywiązanie się z umowy. Przewodnicząca zwróciła uwagę, że konieczne są działania naprawcze, gdyż w przeciwnym razie będziemy zmuszeni do zlikwidowania czasopisma, które ma już ponad osiemdziesięcioletnią tradycję. Wszyscy członkowie Zarządu Głównego zadeklarowali potrzebę i chęć podjęcia działań naprawczych.

W związku z zakwestionowaniem przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów Naukowych kompetencji Rady Wydziału Biologii UAM w Poznaniu do oceny dorobku i pracy habilitacyjnej w postępowaniu o stopień doktora habilitowanego nauk biologicznych w dziedzinie biologii, prof.

Joachim Cieřlik poinformował członków Zarządu Głównego o podjętych działaniach. Po rozmowie z Przewodniczącym Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych sprawa wróciła do ponownego rozpatrzenia przez Centralną Komisję. Jednocześnie prof. Cieřlik zaapelował do wszystkich osób zajmujących się biologią człowieka o zwrócenie szczególnej uwagi na posługiwanie się językiem biologicznym.

Na wniosek członków PTA zrzeszonych w instytucjach naukowych w Rzeszowie, Zarząd Główny podjął uchwałę o powołaniu Oddziału Polskiego Towarzystwa Antropologicznego w Rzeszowie.

Dr Anita Szwed zaprezentowała nową stronę internetową Polskiego Towarzystwa Antropologicznego. Nowy adres strony PTA: www.ptantropologiczne.pl

Maria Kaczmarek, Anita Szwed

Kończy się kadencja Zarządu Głównego PTA w latach 2007-2011. W związku z tym, chciałabym na łamach naszego Biuletynu przekazać słów kilka o Pani **mgr Renacie Koziarskiej-Kasperczyk**, która zajmuje się biblioteką PTA wspiera działania naszego Towarzystwa. Pani Renata z dużym zaangażowaniem brała udział w porządkowaniu księgozbioru PTA po jego „powrocie” do Poznania. Ponadto, już od wielu lat zajmuje się dystrybucją czasopisma Anthropological Review do członków wszystkich oddziałów towarzystwa, wymianą międzybiblioteczną oraz elektroniczną aktualizacją księgozbioru. Jest osobą bardzo sumienną i dobrze zorganizowaną, co skutkuje sprawnym funkcjonowaniem biblioteki PTA.

Myślę, że mogę w imieniu wszystkich członków PTA serdecznie podziękować Pani mgr Renacie Koziarskiej-Kasperczyk za pracę na rzecz Towarzystwa!

Magdalena Skrzypczak

INTERESUJĄCE PROJEKTY BADAWCZE: Projekt ADOPOLNOR

Po 34 miesiącach wyężonej pracy nadszedł czas zakończenia projektu ADOPOLNOR. Uroczyste zamknięcie miało miejsce 15 marca 2011 roku, w Sali im. Lubrańskiego Collegium Minus. W uroczystości wzięli udział znakomici goście z kraju, Norwegii i Wielkiej Brytanii, a także wykonawcy projektu, dyrektorzy szkół, w których były przeprowadzane badania, lekarze, pielęgniarki, nauczyciele wychowania fizycznego, studenci i sympatycy przedsięwzięcia. Konferencja przebiegła z udziałem JM Rektorów UAM i UM, oraz UiA. Podczas konferencji wykład wygłosiła sława światowej auksologii, prof. Barry Bogin z Loughborough University, oraz prof. Gunhild Hagestad i prof. Stephen Seiler z University of Agder.

Polsko – norweski projekt badawczy pt. „U progu dorosłego życia: zdrowie i jakość życia młodzieży w zróżnicowanym społecznie i ekonomicznie środowisku” (ADOPOLNOR) PL 0255 realizowany był przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, we współpracy z Uniwersytetem Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu i University of Agder w Kristiansand w Norwegii. Kierownikiem grantu była prof. dr hab. Maria Kaczmarek, z Zakładu Biologii Rozwoju Człowieka, Instytutu Antropologii UAM.

Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2004-2009, Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2004-2009 oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Celem projektu była wieloaspektowa ocena stanu zdrowia i jakości życia młodych mieszkańców Poznania i Wielkopolski w zależności od warunków życia rodzin, w których się wychowują oraz własnych zachowań związanych ze zdrowiem. Badaną grupę stanowiło 4800 dziewcząt i chłopców w wieku 10 -18 lat, uczących się w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i średnich na terenie województwa wielkopolskiego.

Do wykonania zaplanowanych w ramach projektu zadań powołane zostały trzy grupy badawcze naukowców z: Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu oraz Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego, także w Poznaniu. Kierownikami grup badawczych byli: prof. dr hab. Maria Kaczmarek (UAM), prof. dr hab. Joachim Cieřlik (UAM), prof. dr hab. Anna Gořdzicka-Józeřiak (UAM), prof. dr hab. Agnieszka Kiełkiewicz – Janowiak (UAM), prof. UM dr hab. n. med. Alicja Krzyřaniak (UM), prof. dr hab. n. med. Aldona Siwińska (UM), oraz prof. dr hab. Wiesław Osiński (AWF). Badania pozwoliły zgłębić wiedzę na temat:

- stanu rozwoju fizycznego w okresie młodzieńczym i dorastania,
- częstości występowania infekcji wirusami brodawczaka, opryszczki i cytomegalowirusa u młodzieży,
- znajomości czynników ryzyka występowania otyłości i chorób cywilizacyjnych u młodzieży.

Umożliwiły także dyskusję naukową oraz wymianę doświadczeń związanych z diagnozowaniem i leczeniem określonych jednostek chorobowych oraz promocją i ochroną zdrowia.

Wyniki projektu są niezwykle cenne dla regionu, pozwoliły bowiem na opracowanie:

- norm rozwojowych do oceny wzrastania cech somatycznych i fizjologicznych w okresie młodzieńczym i dorastania i przewidywania ryzyka wystąpienia nieprawidłowości wzrastania, nadwagi i otyłości,
- raportu o stanie zdrowia i potrzebach zdrowotnych młodzieży Poznania i Wielkopolski, pomocnego w planowaniu polityki regionalnej w zakresie ochrony zdrowia i opieki medycznej młodzieży, podejmowaniu decyzji związanych z zakupem szczepionek przeciwko wirusom HPV,
- przewodnika dla młodzieży na temat zdrowego stylu życia, ważnego w promocji zdrowia w regionie.

Razem z konferencją kończącą projekt zakończyły się również wszelkie przedsięwzięcia związane z badaniami. Wszystkim naukowcom zostaje jednak dalsza, najprzyjemniejsza praca, a mianowicie dalsze opracowywanie wyników. Dla nich więc projekt się jeszcze nie skończył. Zatem wszyscy my – naukowcy właśnie - gorąco wierzymy, że efekty tej pracy będą niezwykle owocne!

Magdalena Durda

Fot.1. Goście honorowi konferencji: od lewej: Prof. Dr. Philos. Dr.h.c.mult. Ernst Håkon Jahr, koordynator projektu z Agder University w Kristiansand, Norwegia; Prof. Dr. Torunn Lauvdal, Rektor Agder University w Kristiansand, Norwegia; Prof. dr hab. Bronisław Marciniak, Rektor UAM; JE Sidsel Bleken, Radca Ambasady Królestwa Norwegii w Warszawie; prof. Stephen Seiler, Agder University; prof. Gunhild Hagestad, Agder University; prof. dr hab. Zenon Kokot, Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu (fot. Maciej Męczyński)

Fot. 2. Radca Ambasady Królestwa Norwegii w Warszawie
JE Sidsel Bleken (fot. Maciej Męczyński)

Fot. 3. Rektor Agder University Prof. Dr Prof. Dr. Torunn Lauvdal
(fot. Maciej Męczyński)

Fot. 4. Ostatnie już wspólne zdjęcie na schodach Collegium Minus (fot. Maciej Męczyński)

SPRAWOZDANIA Z KONFERENCJI I SPOTKAŃ NAUKOWYCH

III Toruńskie Spotkania Paleopatologiczne – 12-13 kwietnia AD 2011

Choroby infekcyjne w dawnych populacjach ludzkich

W dniach 12 i 13 kwietnia bieżącego roku odbyły się III Toruńskie Spotkania Paleopatologiczne zorganizowane przez Zakład Antropologii Instytutu Ekologii i Ochrony Środowiska UMK w Toruniu. Łącznie wzięły w nich udział 34 osoby przybyłe z: Bydgoszczy, Gdańska, Krakowa, Łodzi, Poznania, Szczecina oraz Warszawy i Wrocławia. Tak liczna reprezentacja wielu ośrodków naukowych jest niewątpliwym świadectwem zainteresowania rodzimych antropologów tematyką paleopatologiczną, a być może, także akceptacji dla formuły konferencji. Należy wspomnieć, że w gronie uczestników znaleźli się, także archeologowie, lekarze, a nawet historycy. Pozwoliło to na interdyscyplinarną i wielopłaszczyznową wymianę myśli i doświadczeń w swobodnej, aczkolwiek merytorycznej i wielce kształcącej dyskusji.

Tematem tegorocznych Spotkań były choroby infekcyjne w dawnych populacjach ludzkich. W części warsztatowej wygłoszono cztery obszernie referaty. Pani prof. dr hab. Judyta Gładykowska-Rzeczycka, nestorka polskiej paleopatologii, omówiła szczegółowo zagadnienia związane ze definicjami i etiologią zmian zapalnych i infekcyjnych. Pani Profesor zajęła się też różnicowaniem oraz diagnostyką śladów infekcji swoistych i nieswoistych na materiale szkieletowym. Drugim wystąpieniem był referat pana prof. dr hab. Wiesława Kozaka, immunologa z wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMK, który opowiedział w przystępny sposób, o mechanizmach powstawania procesu zapalnego w organizmie, jego przejawach oraz konsekwencjach dla ustroju, a także reakcjach obronnych układu odpornościowego na egzogenne patogeny. Trzeci referent, pan prof. dr hab. Henryk Witas, na przykładzie swoich unikatowych analiz, omówił możliwości badań nad chorobami infekcyjnymi w przeszłości, z wykorzystaniem metod genetyki molekularnej – badania dawnego DNA. Na licznych przykładach przedstawił m.in. rozprzestrzenianie się w dawnych populacjach ludzkich alleli genów odpowiadających za istnienie predyspozycji i powstawanie odporność na infekcje. Czwartą i ostatnią prezentacją warsztatów było wystąpienie pani prof. dr hab. Alicji Budnik na temat chorób infekcyjnych i ich znaczenia dla dynamiki biologicznej oraz mikroewolucji gatunku *Homo sapiens*. Niewątpliwie był to ważny referat syntetyzujący i podsumowujący, patrząc nań z punktu widzenia biologii porównawczej człowieka. W oparciu o współczesną wiedzę z zakresu biodemografii, ekologii i epidemiologii, a także rezultaty wybranych analiz materiałów szkieletowych, jak również dostępnych źródeł pisanych, pani prof. Budnik, niezwykle interesująco i przekonująco, udowodniła istotny wpływ chorób infekcyjnych na historię ludzkich społeczeństw i rozwój naszej cywilizacji.

W części konferencyjnej III Toruńskich Spotkań Paleopatologicznych, pozostali uczestnicy mieli możliwość przedstawienia oryginalnych wyników swoich badań i poddanie ich krytycznej ocenie. Tematyka wystąpień oscylowała głównie wokół śladów pozostawionych na kościach przez gruźlicę, kiłę oraz zapalenia ropne. Zaprezentowano też referaty przeglądowe oraz dotyczące prób opisu zachorowalności i zapadalności w populacjach historycznych szacowanych w oparciu o archiwalia i inne źródła pisane.

Na zakończenie pierwszego dnia konferencji, wszyscy uczestnicy mieli możliwość dokładnego obejrzenia szkieletów ludzkich ze śladami: trądu, gruźlicy kostno-stawowej oraz późnego syfilisu wenerycznego u osobnika dorosłego oraz zmian na kościach i zębach dzieci, wywołanych najprawdopodobniej przez kiłę wrodzoną. Materiał poglądowy był uzupełniony o przypadki przewlekłych, ropnych zapaleń kości i śladów niespecyficznych reakcji zapalnych okostnej.

Na zakończenie tej krótkiej relacji, można jeszcze dodać, że pod wpływem sugestii Pani prof. dr hab. Barbary Kwiatkowskiej, popartej przez liczne grono obecnych, organizatorzy postanowili następne Spotkania poświęcić zagadnieniom metodyki badań paleopatologicznych.

Wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy do grodu Kopernika już w kwietniu 2012 roku.

Tomasz Kozłowski

PS. Jednocześnie informujemy, że w Zakładzie Antropologii UMK w Toruniu dostępne jest wydawnictwo zawierające prace zaprezentowane podczas I Toruńskich Spotkań Paleopatologicznych w 2009 roku pt. *„Biokulturowe uwarunkowania stanu zdrowia populacji ludzkich w okresie średniowiecza”*, red. T. Kozłowskiego i A. Drozd, red. tech. D. Nowakowski, Wydawnictwo DN Wrocław, recenzent naukowy prof. dr hab. Guido Kriesel, str. 1-86, ISBN 978-83-928020-8-2.

Fot. 1 i 2 Pani prof. dr hab. Judyta Gładkowska-Rzeczycka podczas wykładu na temat zagadnień związanych z definicjami i etiologią zmian zapalnych i infekcyjnych.

Fot. 3. Prof. dr hab. Wiesław Kozak

Fot. 4. Prof. dr hab. Henryk Witas

Fot. 4. Dr Gawlikowska i dr Dzieciotłowska

Fot. 5. Uczestnicy konferencji w czasie wykładu

Fot. 6 i 7 Praktyczna lekcja paleopatologii dla uczestników konferencji.

„Obcy” – Funeralia Lednickie po raz czternasty

W dniach 11-12 maja br. po raz czternasty na ternie Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy odbyły się Funeralia Lednickie. Wśród organizatorów, obok wspomnianego Muzeum, jest też Polskie Towarzystwo Antropologiczne, a inicjatorem jest grono archeologów skupionych wokół Poznańskiego Oddziału Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich.

Od kilkunastu lat spotkania funeralne poświęcone są każdorazowo innej tematyce. Zawsze są to zagadnienia związane z badaniami cmentarzysk, ale odnoszą się też do obrzędowości sepulkralnej, zwyczajów pogrzebowych, a włączane są także badania specjalistyczne prowadzone przez reprezentantów dziedzin pozornie nie związanych bezpośrednio z wymienionym zakresem problematyki.

Ostatnie Funeralia dotyczyły zagadnień interpretacyjnych, oraz odnośników kulturowych dotyczących tematyki „obcego”. Nasz współczesny ambiwalentny stosunek do obcych zmieniał się w czasie, był (jest) różny w rozmaitych kręgach cywilizacyjnych. Przygotowując Funeralia interesowały nas sposoby postępowania badawczego. A zasadniczym pytaniem jakie postawiliśmy było – czy dostrzegamy „obcego” na poddawanych analizom cmentarzyskach. A w konsekwencji – jeśli wyróżniamy obcych na badanych nekropolach to na jakiej podstawie? Czy wyznacznikami są np. odmienny sposób złożenia zmarłego, czy może odmienna konstrukcja grobu, czy też wyjątkowe (inne) wyposażenie. Drugim nurtem zagadnień tegorocznych Funeraliów były zagadnienia związane bezpośrednio z badaniami antropologicznymi. Między innymi zadaliśmy pytanie czy można „obcych” identyfikować na podstawie odmiennych parametrów metrycznych, odmiennej (specyficznej) budowy anatomicznej czy innych cech antromorficznych. A więc czy możemy wyróżnić obcego na podstawie samego wyglądu (anatomii, pomiarów antropometrycznych), czy może w oparciu o specyficzne przedmioty jakimi się posługiwał (a tym samym o odmienności – obcości świadczą zajęcia jakim oddawał się dany osobnik, grupa), a może wreszcie o odmienny strój (wygląd), czy samo zachowanie. Interesowało nas też czy dzięki zastosowaniu nowoczesnych metod badawczych (m.in. badanie izotopów, odtwarzanie diety, DNA itd.) łatwiej możemy identyfikować „obcych”.

W naszej lokalnej tradycji dość powszechne i chyba nadal popularne jest powiedzenie „gość w dom bóg w dom”. Jednak jak wiemy współcześnie i w przeszłości stosunek do owych gości bywał rozmaity. Dlatego też byliśmy zainteresowani relacjami swój-obcy w przeszłości. Postawiliśmy pytania odnoszące się do postrzegania „obcych” kulturowo, etnicznie, a także religijnie, czy kultywujących odmienne zwyczaje. Podczas badań cmentarzysk odsłaniamy pochówki ludzi chorych, ułomnych, czy interpretowanych jako biednych. Wobec tego ciekawym się staje zagadnienie na ile i czy w ogóle sposób pochowania odzwierciedla stosunek żyjących do tych zmarłych. Czy „swoi” z którymi żyjemy stają się „obcymi” po śmierci?

To szereg pytań i zagadnień jakie postawiliśmy przed uczestnikami 14 Funeraliów Lednickich. Oczywiście nie na wszystkie udało się odpowiedzieć, nie wszystkie zostały poruszone. Ale

rozwiązywanie problemów nie jest zadaniem jakie stawiają sobie organizatorzy Funeraliów. Chodzi nam raczej o wskazanie ważnych i interesujących problemów badawczych, które spowodują iż staną się one tematami bardziej szczegółowych badań i analiz. I tak się dzieje.

W tegorocznych Funeraliach wzięło udział niemal 120 uczestników. Wśród referujących byli badacze z Polski, ale też z Czech, Niemiec czy Ukrainy. Uczestnikami byli zarówno pracownicy naukowcy z renomowanych uczelni, jak i badacze zatrudnieni w rozmaitych placówkach naukowych, muzeach, czy prowadzący własną działalność gospodarczą.

Symbolem tegorocznych Funeraliów byli Kain i Abel – bracia, którzy stają się symbolem obcości.

Materiały z tegorocznych Funeraliów Lednickich będą publikowane.

Jacek Wrzesiński

Fot.1. Uroczyste otwarcie 14 Funeraliów Lednickich: od lewej: prof. W. Dzieduszycki, prof. B. Kwiatkowska reprezentuje Polskie Towarzystwo Antropologiczne; prof. A.M. Wyrwa, dyrektor Muzeum Pierwszych Piastów, mgr Jacek Wrzesiński

Uczestnicy Funeraliów Lednickich podczas obrad (fot. Mariola Jóźwikowska)

Seminarium European Anthropological Association

W środę 16. marca 2011 roku, w Collegium Biologicum Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyło się seminarium naukowe pt. Why physical growth matters? Organizatorami spotkania były sekcja polska European Anthropological Association oraz Wydział Biologii UAM. Zaplanowane zostały cztery wystąpienia, wykład plenarny prezentowany przez gościa z zagranicy oraz trzy wykłady autorstwa polskich antropologów.

Gościem specjalnym seminarium był wybitny antropolog Profesor Barry Bogin z Centre for Global Health & Human Development, Loughborough University, UK. Profesor Bogin jest światowym autorytetem w dziedzinie auksologii człowieka, specjalistą prowadzącym badania dotyczące wzrastania i rozwoju człowieka, ewolucyjnych aspektów tych procesów oraz antropologii biokulturowej. I właśnie tej tematyce poświęcony był główny wykład seminarium pt. Biocultural perspective on human health. Profesor Bogin niezwykle ciekawie, z rozmachem i energią przedstawił słuchaczom wiele teorii i popierających je wyników, odwołując się jednocześnie do licznych przykładów.

Po krótkiej przerwie słuchaczom zaprezentowane zostały trzy kolejne wystąpienia. Pierwsza głos zabrała Profesor Anna Siniarska-Wolańska z Uniwersytetu im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Pani Profesor w wykładzie pt. Growth of children from Yucatan, Mexico - ethnic and rural/urban determinants, przedstawiła niezwykle interesująco wyniki swoich badań auksologicznych dzieci i młodzieży z Meksyku. Następnie Profesor Maria Kaczmarek z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zaprezentowała wykład pt. Assessing the health of children through body height and weight. Pani Profesor przybliżyła słuchaczom uwarunkowania procesu wzrastania dzieci oraz jego implikacje dla zdrowia. Trzecim prelegentem był Profesor Sławomir Koziół z Zakładu Antropologii Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu. Pan Profesor odpowiadając na pytanie zawarte w tytule swojego wystąpienia Does SES affect physical growth of children? zaprezentował wyniki badań, wskazując na społeczno-ekonomiczne uwarunkowania procesów wzrastania i rozwoju.

Seminarium cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem. Wzięli w nim udział członkowie European Anthropological Association oraz członkowie Polskiego Towarzystwa Antropologicznego z kilku ośrodków naukowych w Polsce, m. in. Warszawy, Wrocławia, Krakowa, Łodzi. Liczną grupę stanowili studenci biologii UAM, dla których prezentowane wykłady stanowiły niezwykle cenny „zastrzyk wiedzy” przekazany przez znane im autorytety.

Seminarium, dzięki niezwykle cennym naukowo wystąpieniom oraz dużemu zainteresowaniu wśród odbiorców było niewątpliwie bardzo udane.

Magdalena Skrzypczak

Fot. 1. Profesor Barry Bogin

Fot. 2. Profesor Anna Siniarska-Wolańska

Fot. 3. Profesor Sławomir Kozieł

Fot. 4. Uczestnicy seminarium

Wizyta Profesora Barry Bogina w Poznaniu

W dniach 14-16 marca 2011 roku przebywał w Polsce Profesor Barry Bogin z Centre for Global Health & Human Development, Loughborough University, w Wielkiej Brytanii, światowej sławy antropolog, autor znamienitych prac naukowych oraz niezwykle utalentowany mówca. Profesor zaszczylił swoją obecnością dwa seminaria naukowe organizowane na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, w czasie których wygłosił dwa wykłady.

W poniedziałek 15 marca odbyło się naukowe seminarium na temat: „Advancing the health and well-being of adolescents”, które zamykało projekt „U progu dorosłego życia: zdrowie i jakość życia młodzieży w zróżnicowanym społeczeństwie i ekonomicznie środowisku (ADOPOLNOR)”. Seminarium to było niebywałą gratką dla wszystkich zebranych, gdyż swoją obecnością uświetnił je Profesor Barry Bogin. W wykładzie zatytułowanym: „Adolescence in evolutionary perspective”, w sposób niezwykle atrakcyjny przedstawił ewolucyjne wyjaśnienie pojawienia się w ontogenezie człowieka nowego stadium – adolescencji.

W środę 16. marca 2011 roku, w Collegium Biologicum Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyło się seminarium naukowe „Why physical growth matters?” Organizatorami spotkania były sekcja polska European Anthropological Association oraz Wydział Biologii UAM (więcej o tym spotkaniu w sprawozdaniu poniżej).

Profesor Barry Bogin jest osobą niezwykle sympatyczną i otwartą, zarówno dla pracowników naukowych jak i studentów. Uczestnicy seminariów mogli się o tym przekonać zarówno wysłuchując jego referatów, które prezentował wyjątkowo entuzjastycznie i ciekawie, porywając słuchaczy w krąg swoich zainteresowań, jak i prowadząc ciekawe rozmowy przed i po seminariach. Profesor spędził w Poznaniu trzy dni, w czasie których oprócz „obowiązków” naukowych, z wielką ochotą oddał się również zwiedzaniu miasta i okolic. Bardzo miłe było dla nas to, że Profesor był doskonale „przygotowany” do wędrowki po mieście, wcześniej zapoznając się z jego historią i kulturą.

Serdecznie dziękujemy Profesorowi Boginowi za wizytę w Poznaniu oraz za wygłoszenie niezwykle inspirujących wykładów!

Magdalena Skrzypczak

Fot. 1. Prof. Bogin w rozmowie z dr Czaplą

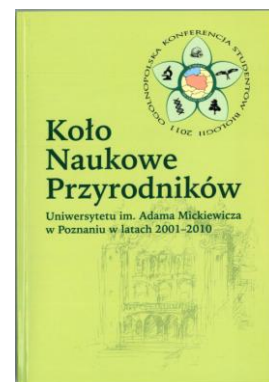
Fot. 2. Prof. Bogin i studenci Wydziału Biologii
specjalność biologia człowieka

Fot. 3. Prof. Bogin w rezerwacie meteorytów Morasko

Fot. 4. I na pamiątkowej fotce ze Starym Marychem

KOŁO NAUKOWE PRZYRODNIKÓW

Wydział Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Koło Naukowe Przyrodników działające na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu może poszczycić się tradycją sięgającą 1921 roku. Od lat skupia ono grupę najbardziej aktywnych studentów. Jest to miejsce, gdzie młodzież akademicka może rozwijać swoje pasje i pogłębiać zainteresowania, a przyszli pracownicy nauki prowadzić pierwsze badania.

Od wielu lat osobom wyjątkowo zaangażowanym w działalność koła studenci nadają tytuł Honorowego Członka Koła Naukowego Przyrodników. Jest to szczególne wyróżnienie, będące jednocześnie dowodem docenienia badacza. W 2009 roku w czasie obchodów 88-lecia istnienia Koła Naukowego Przyrodników tytuł ten przyznano prof. UAM dr hab. Alicji Budnik pracującej w Zakładzie Ekologii Populacyjnej Człowieka Instytutu Antropologii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Profesor Budnik specjalizuje się w badaniach dotyczących biodemografii historycznej i współczesnych populacji ludzkich, genetyce populacyjnej, genetyce cech ilościowych, ekologii populacyjnej człowieka, a także antropologii społecznej. Czterokrotnie została uhonorowana nagrodą Rektora UAM za osiągnięcia naukowo-badawcze. Obecnie bierze udział w pracach związanych z jakością kształcenia na Wydziale Biologii UAM.

Profesor Budnik jest bardzo silnie zaangażowana w działalność Koła Naukowego Przyrodników, z którym jest związana od czasów studenckich. Od 1988 roku pełni funkcję opiekuna Sekcji Antropologicznej. Przez lata organizowała obozy naukowe dla studentów na terenie Wielkopolski i Kaszub, dzięki czemu młodzi adepci antropologii mieli okazję uczestniczenia w badaniach naukowych. W trakcie których mogli doskonalić swój warsztat badawczy. Była opiekunem naukowym i inicjatorem licznych studenckich projektów oraz wyjazdów. Pod jej kierunkiem powstało wiele publikacji prezentujących wyniki prac prowadzonych wspólnie z członkami sekcji. Jest osobą cierpliwą, wyrozumiałą oraz chętną do pomocy. Dzieli się swoją pasją ze studentami. Sekcja nad którą sprawuje opiekę od lat odnosi liczne sukcesy. Działalność Profesor Budnik oraz studentów należących do Sekcji Antropologicznej została dwukrotnie nagrodzona przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. W 2010 r. studencki projekt „Kaszubskie tradycje a miłość rodzinna – ocena płodności i jej zmian w czasie” zdobył I miejsce w Konkursie Studenckich Projektów Badawczych Dziekana Wydziału Biologii UAM. Natomiast w bieżącym roku prace zaprezentowane przez

członków sekcji na dwóch ogólnopolskich studenckich konferencjach naukowych otrzymały nagrody za najlepsze postery. Z całą pewnością Sekcja Antropologiczna prężną działalność oraz sukcesy zawdzięcza swojemu opiekunowi naukowemu.

Poznańscy studenci dzięki aktywności w kole naukowym w trakcie studiów mają szansę uczestniczenia w licznych pracach badawczych. W latach 2008-2010 brali udział m.in. w polsko-norweskim projekcie Adopolnor, w ramach którego wykonywali pomiary antropometryczne dzieci z terenu Wielkopolski. Natomiast na przełomie sierpnia i września 2010 r. jako wolontariusze pomagali przy organizacji XVII Kongresu Europejskiej Asocjacji Antropologicznej (17th Congress of the European Anthropological Association). Od wielu lat biorą udział w Poznańskim Festiwalu Nauki i Sztuki oraz wykopaliskach zarówno archeologicznych, jak i paleontologicznych.

Z okazji 90-lecia istnienia Koła Naukowego Przyrodników ukazała się książka „Koło Naukowe Przyrodników Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w latach 2001-2010. Materiały do dziejów KNP część III” pod redakcją Andrzeja Nowosada podsumowująca działalność studentów koła naukowego w ciągu ostatniej dekady.

Sylwia Łukasik

Prof. UAM dr hab. Alicji Budnik - Honorowy Członek Koła Naukowego Przyrodników ze studentami

WIADOMOŚCI Z ODDZIAŁÓW

Kraków

Skład Zarządu PTA Oddział Kraków

Przewodnicząca: prof. dr hab. Elżbieta Gleń-Haduch (Uniwersytet Jagielloński)

Vice-przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Gołąb (Akademia Wychowania Fizycznego Kraków)

Skarbnik: dr Janusz Brudecki (Akademia Wychowania Fizycznego Kraków)

Sekretarz: dr Anita Szczepanek (Uniwersytet Jagielloński)

Zebranie naukowe PTA oddziału krakowskiego. Rabka 25-27 marca 2011 roku.

W dniach 25- 27 marca bieżącego roku w domu Pracy Twórczej w Rabce odbyło się spotkanie naukowe członków Polskiego Towarzystwa Antropologicznego Oddz. Kraków. W trakcie spotkania wygłoszono cztery referaty ukazujące obecne działania naukowe Zakładu Antropologii UJ oraz Katedry Antropologii AWF w Krakowie.

Referaty:

- Kowal M., Cichocka B., Woronkiewicz A., Pilecki M.W., Sobiecki J., Kryst Ł.- Międzypokoleniowe zmiany w budowie ciała i akceleracja pokwitania u dzieci i młodzieży w wieku 7-15 lat z populacji wielkomiejskiej w świetle uwarunkowań psychosocjalnych
- Gołąb S.- Wrażenia z podróżowania po Indonezji - środowisko biogeograficzne, kulturowe i antropologiczne w fotografii
- Żarów R. - Zmiany demograficzne rodzin w Polsce w latach 1980 - 2009
- Kępa M. – Ofiary XVII wiecznej egzekucji na wczesnośredniowiecznym cmentarzysku w obrębie Rynku Głównego w Krakowie.

Poza naukową częścią mieliśmy oczywiście czas na koleżeńskie pogaduszki podczas ogniska i spacerów w pięknym Parku Zdrojowym. Pomimo dwóch niemal nie przespanych nocy, rozstaliśmy się bez śladów zmęczenia (a przynajmniej nikt się do takowego nie przyznał).

Chcielibyśmy serdecznie podziękować koleżankom i kolegom za stworzenie wspaniałej i przyjacielskiej atmosfery, która panowała na naszym spotkaniu (fot.).

Henryk Głąb, Krzysztof Szostek

Uczestnicy spotkania naukowego członków Krakowskiego oddziału PTA w Rabce

W dniach 22-25 lutego 2011 roku gościł w Zakładzie Antropologii UJ prof. Mark Spigelman, wybitny genetyk zajmujący się obecnie rozprzestrzenieniem i ewolucją bakterii gruźlicy. Podczas pobytu dokonał wstępnych oględzin z mumifikowanych ciał złożonych w kryptach Kościoła Reformatów w Krakowie. Mamy nadzieję, że ta wizyta zaowocuje ciekawą współpracą w przyszłości.

Henryk Głąb

W dniach 08-11 marca 2011 roku Zakład Antropologii UJ gościł Kierownika Katedry Antropologii Uniwersytetu Łódzkiego Panią dr hab. prof. UŁ Elżbietę Żądzińską oraz doktorantki Panie: mgr Martę Kurek oraz mgr Annę Spinek. W trakcie pobytu w naszym macierzystym Zakładzie w ramach spotkań naukowych PTA oddz. Kraków Pani profesor wygłosiła referat Pt. "Wyznaczniki stresu populacyjnego - możliwości oceny, trudności metodyczne". Przy okazji tej wizyty wymienione doktorantki odbyły szkolenie laboratoryjne w trakcie którego nauczyły się izolowania kolagenu oraz fosforanów pochodzących z apatytu kostnego pod kątem oznaczeń izotopów węgla, azotu oraz tlenu.

Krzysztof Szostek

Wrocław

Skład Zarządu PTA - Oddział wrocławski

Przewodnicząca: dr Monika Krzyżanowska (Katedra Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego)

Vice-Przewodniczący: mgr Stanisław Gronkiewicz (Zakład Antropologii PAN)

Skarbnik: dr Monika Łopuszańska (Zakład Antropologii PAN)

Sekretarz: dr Paweł Dąbrowski (Katedra Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego)

Działalność Oddziału Wrocławskiego PTA:

W ostatnim czasie odbyły się 2 posiedzenia członków oddziału, podczas których przedstawiono następujące referaty:

1. **Czy SES wpływa na wzrastanie i rozwój fizyczny dzieci i młodzieży?** – referat przedstawił dr hab. prof. nadzw. Sławomir Kozieł z Zakładu Antropologii PAN we Wrocławiu.
2. **Fizjologiczne uwarunkowania oraz reakcje na bodźce seksualne w kontekście męskich strategii seksualnych** – referat wygłosiła mgr Irmina Sukiennik, doktorantka Katedry Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Obrony prac doktorskich:

6 czerwca 2011 r. w sali im. J. Czekanowskiego w Katedrze Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego odbyły się publiczne obrony 2 prac doktorskich:

mgr Marty Lachowicz - „**Biospołeczne uwarunkowania długości okresu rozrodczego kobiet wrocławskich**”

Promotor: **Dr hab. Danuta Kornafel prof. nadzw. UWr**

Katedra Antropologii UWr. we Wrocławiu

Recenzenci: **Prof. dr hab. med. Andrzej Milewicz**

Katedra i Klinika Endokrynologii, Diabetologii i Leczenia Izotopami
Akademii Medycznej we Wrocławiu

Prof. zw. dr hab. Maria Kaczmarek

Zakład Biologii Rozwoju Człowieka, Instytutu Antropologii
Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu

mgr inż. Antoniny Dziedzic - „**Wielkość i kondycja biologiczna noworodków w zależności od stopnia zanieczyszczenia powietrza**”

Promotor: **Dr hab. Danuta Kornafel prof. nadzw. UWr**

Katedra Antropologii UWr. we Wrocławiu

Recenzenci: **Prof. zw. dr hab. Elżbieta Lonc**

Instytut Genetyki i Mikrobiologii UWr.

Prof. zw. dr hab. Joachim Cieślik

Zakład Biologii Rozwoju Człowieka, Instytutu Antropologii
Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu

Ponadto, **20 czerwca br.** w sali im. J. Czekanowskiego w Katedrze Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Irminy Sukiennik pod tytułem: **„Fizjologiczne uwarunkowania oraz reakcje na bodźce seksualne w kontekście męskich strategii seksualnych”**.

Promotor: **Prof. dr hab. Bogusław Pawłowski**

Katedra Antropologii UWr. we Wrocławiu

Recenzenci: **Prof. dr hab. Zygmunt Zdrojewicz**

Akademia Medyczna we Wrocławiu

Prof. zw. dr hab. Jan Strzałko

Instytut Antropologii

Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu

Udział w konferencjach:

1. 9 lutego 2011 roku w Cambridge podczas seminarium Department of Biological Anthropology University of Cambridge zatytułowanego *Topics in Human Population Biology and Ecology* **dr Monika Krzyżanowska** przedstawiła referat **„Intra and intergenerational social mobility in relation to height variation in a British national cohort”**.

2. W dniach 24 – 26 marca 2011 w Giessen w Niemczech odbyła się międzynarodowa konferencja European Human Behaviour and Evolution Association. Była to kolejna edycja konferencji, która w zeszłym roku była organizowana we Wrocławiu przez Katedrę Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego i Zakład Antropologii PAN.

Na konferencji prezentowana była głównie tematyka dotycząca ekologii behawioralnej człowieka, psychologii ewolucyjnej, antropologii biologicznej oraz ewolucji kulturowej.

W konferencji aktywny udział wzięła liczna reprezentacja pracowników i doktorantów Katedry Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego, którzy przedstawili następujące prezentacje w formie plakatów:

- M. Babiszewska, A. Żelaźniewicz, I. Sukiennik, D. Dengler, M. Just, M. Morawska – Kochman i B. Pawłowski: *„Relationship between voice characteristics and masculinisation in women”*.
- M. Chrzanowski i B. Pawłowski: *“Sexual dimorphism of face profiles and facial fluctuating asymmetry”*.
- B. Paleczny i B. Pawłowski: *“Masculinization and men’s cardiovascular reactions to acoustic stimulus of physical aggression”*.
- J. Szymańczyk i B. Pawłowski: *“Sexual strategy and women’s preferences for facial skin colour in men”*.

3. W dniach od 2 do 4 czerwca 2011 w Barcelonie odbyła się XVII międzynarodowa konferencja SEAF (Hiszpańskiej Asocjacji Antropologii Fizycznej), podczas której prezentowane były przede wszystkim zagadnienia dotyczące paleoantropologii, zróżnicowania genetycznego i dynamiki populacji ludzkich oraz auksologii. W konferencji aktywnie uczestniczyli pracownicy i doktoranci Katedry Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Zakładu Antropologii Uniwersytetu Przyrodniczego wygłaszając następujące referaty:

Anatomical variation of the supraorbital foramen related to gender and side in populations from different climate conditions – A. Tomaszewska, B. Kwiatkowska, R. Jankauskas

Geographical variation and migration analysis of height, weight and BMI in a British cohort study – M. Krzyżanowska, CGN Mascie-Taylor

Growth and body proportions of children with cystic fibrosis (CF) – W. Umławska

Publikacje:

1. Sylwester K. & **Pawłowski B.** (2011) Daring to be darling: Attractiveness of risk takers as partners in long- and short-term sexual relationships. ***Sex Roles***, 64:695–706.
2. Borkowska B. & **Pawłowski B.** (2011) Female voice frequency in the context of dominance and attractiveness perception. ***Animal Behaviour***, 82: 55-59.
3. **Krzyżanowska M.** & Mascie-Taylor CGN (2011) Intra- and intergenerational social mobility in relation to height, weight and Body Mass Index in a British national cohort. ***Journal of Biosocial Science***, 43, doi: 10.1017/S0021932011000137 (published online: 22 March 2011).

Monika Krzyżanowska

Łódź

Skład Zarządu PTA Oddział Łódź

Przewodnicząca: dr Małgorzata Roślak (Katedra Antropologii Uniwersytet Łódzki)

Zastępca Przewodniczącej: dr hab. Elżbieta Żądzińska, prof.nadzw.UŁ (Katedra Antropologii Uniwersytet Łódzki)

Sekretarz: dr Wiesław Lorkiewicz (Katedra Antropologii Uniwersytet Łódzki)

Skarbnik: dr Iwona Rosset (Katedra Antropologii Uniwersytet Łódzki)

Nowy projekt badawczy na lata 2011-2013:

"Zakres zmienności cech pigmentacyjnych populacji jako istotny element wśród genetyczno-środowiskowych czynników ryzyka występowania nowotworów skóry" - grant MNiSW nr 0754/B/P01/2011/40 (*kierownik: dr Aneta Sitek, wykonawcy: dr hab. Elżbieta Żądzińska, prof. UŁ, dr hab. Bogusław Antoszewski - II Katedra Chirurgii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, dr Iwona Rosset*).

Szkolenia:

Miło nam poinformować, że dwie nasze doktorantki: **mgr Marta Kurek i mgr Anna Spinek** wzięły udział w szkoleniu w Zakładzie Antropologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w dniach 9-11.03.2011 prowadzonym przez Dr hab. Krzysztofa Szostka. Obejmowało ono analizę zawartości kolagenu i fosforanów w materiale biologicznym: wstępne procedury przygotowawcze próbek osteologicznych i odontologicznych (tj. oczyszczanie materiału, technika pobieranie próby) oraz dalsze metody fizyko-chemiczne umożliwiające wyekstrahowanie kolagenu w celu oceny stopnia zaawansowania procesu diagenetyzacji oraz otrzymanie fosforanów niezbędnych w ocenie zawartości stabilnych izotopów.

Konferencje:

W dniach 18-20.03.2011 na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska odbyła się VI Ogólnopolska Studencka Konferencja Antropologiczna *„Nic co ludzkie nie jest mi obce” – środowisko biologiczne i kulturowe człowieka na przestrzeni wieków* organizowana przez Sekcję Antropologiczną „Antropołowcy” Studenckiego Koła Naukowego Biologów.

Podczas konferencji studenci i doktoranci z polskich ośrodków naukowo – dydaktycznych (Łódź, Kraków, Poznań, Szczecin, Wrocław, Zielona Góra) wygłosili prezentacje, które miały charakter przeglądowy a także przedstawiały wyniki badań prowadzonych przez uczestników konferencji. Konferencja umożliwiła uzupełnienie i poszerzenie oraz aktualizację wiedzy z zakresu dziedzin: antropologii, archeologii, etnologii oraz medycyny sądowej. W konferencji łącznie wzięło udział 47 osób. Wygłoszono 27 prezentacji i przedstawiono 4 postery.

W bieżącym roku przewidziane jest wydanie materiałów prezentowanych przez prelegentów w postaci książkowej. Podczas trwania konferencji uczestnicy zwiedzili Muzeum „Dętka” mieszczące się na pl. Wolności.

Publikacje (najnowsze dostępne online):

W. Lorkiewicz, *Nonalimentary tooth use in the Neolithic population of the Lengyel Culture in central Poland (4600-4000 BC)*. Am J Phys Anthropol, (2011), 144: 538-551.

E. Żądzińska, I. Rosset, A. Mikulec, C. Domański, B. Pawłowski, *Impact of economic conditions on the secondary sex ratio in a post-communist economy*, HOMO - J. Comp. Hum. Biol. (2011), doi:10.1016/j.jchb.2011.03.002.

E. Żądzińska, B. Lubowiedzka, M. Wochna-Sobańska, *Morphology of dentition in Polish children with trisomy 21 (Down syndrome)*, Anthropological Review, vol. 73, 2010, 47-61.

Elżbieta Żądzińska

Poznań

Skład Zarządu PTA - Oddział Poznań

Przewodnicząca: dr Magdalena Kosińska (Zakład Biologii Rozwoju Człowieka Instytut Antropologii Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Sekretarz: dr Anna Demuth (Katedra Antropologii i Biometrii Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu)

Skarbnik: dr Magdalena Krzykała (Katedra Antropologii i Biometrii Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu)

Działalność Oddziału Poznańskiego PTA:

W pierwszym kwartale 2011 r. odbyło się jedno posiedzenie członków oddziału, podczas którego **dr Tomasz Sahaj** z Zakładu Filozofii i Socjologii AWF w Poznaniu wygłosił wykład pt: „**Kibice, pseudokibice, chuligani futbolowi. Próba systematyzacji**”.

Z informacji, które posiadamy warto podkreślić, że:

- 20 czerwca br. **mgr Magdalena Durda** przystąpi do obrony pracy doktorskiej pt: „Różnicowanie stanu biologicznego dziewcząt i chłopców w okresie adolescencji w zależności od stylu życia i statusu społeczno-ekonomicznego rodziny”, której celem jest ocena wpływu środowiska społeczno-ekonomicznego oraz elementów stylu życia na kształtowanie się wariacji cech somatycznych oraz stanu zdrowia w okresie adolestencji. Badane czynniki społeczno-ekonomiczne i elementy stylu życia z różnym natężeniem modyfikowały stan rozwoju fizycznego i częstość występowania schorzeń u młodzieży. Ważnym jest więc, aby biologię człowieka, zwłaszcza w tym sensytywnym dla rozwoju okresie, traktować w sposób biokulturowy.
- **dr Magdalena Kosińska** wydała monografię, która stanowi podstawę przygotowywanej rozprawy habilitacyjnej. Tytuł publikacji - Stan okołourodzeniowy potomstwa jako efekt interakcji układu płód-matka-środowisko, Seria Antropologia, 2011, 26, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań. Jest to pozycja ukazująca efekty badań mających na celu wskazanie wzajemnych zależności występujących między organizmem potomnym, organizmem matki i środowiskiem jej życia. Podstawę badań stanowiła problematyka związana z interakcyjnym działaniem poszczególnych składowych układu jaki tworzą płód, matka i środowisko.
- w 2010 r. **dr Anna Demuth** podsumowała i zakończyła grant Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (N40402932/0534) pt: „Studium czasu wolnego i aktywności fizycznej wielkopolskich elit społecznych”, którego byłam kierownikiem. Celem realizowanego projektu była ocena elementów stylu życia, w tym aktywności fizycznej, osób wchodzących w skład wielkopolskich elit społecznych
- w pierwszym kwartale 2011 r. do poznańskiego oddziału PTA wstąpiła mgr Sylwia Trambacz

Magdalena Kosińska

I NAGRODA W VI KONKURSIE „SKOMPLIKOWANE I PROSTE” ZORGANIZOWANYM PRZEZ „FORUM AKADEMICKIE” DLA MŁODEGO ANTROPOLOGA Z TORUNIA

Mgr Magdalena Krajewska doktorantka w Zakładzie Antropologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu zdobyła pierwszą nagrodę w VI edycji ogólnopolskiego konkursu pt. „Skomplikowane i proste” na artykuł popularnonaukowy. Konkurs organizowany jest przez czasopismo „Forum Akademickie”. W swoim tekście młodzi naukowcy mają przedstawić, w jak najbardziej atrakcyjnej oraz zrozumiałej formie, obszar swoich zainteresowań badawczych. Nagrodzony artykuł, zatytułowany „Głos z podziemi”, został opublikowany w numerze 2 (luty 2011) czasopisma.

Magda Krajewska zajmuje się analizami antropologicznymi szczątków dziecięcych pochodzących z cmentarzysk średniowiecznych i nowożytnych z terenu ziem polskich. Jest członkiem oddziału poznańskiego Polskiego Towarzystwa Antropologicznego.

Tomasz Kozłowski

Mgr Magda Krajewska odbiera dyplom za zajęcie I miejsca z rąk minister prof. dr hab. Barbary Kudryckiej na gali zorganizowanej w Warszawie w siedzibie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

INFORMACJE O KONFERENCJACH NAUKOWYCH

2011

Wrzesień 6-8 (Wrocław, Polska): *XLIII Konferencja Polskiego Towarzystwa Antropologicznego*. Info: Komitet Organizacyjny XLIII Konferencji Polskiego Towarzystwa Antropologicznego Zakład Antropologii Fizycznej AWF Al. I.J. Paderewskiego 35 51-612 Wrocław, telefon: 0-71-347-33-44, 0-71-347-32-63 fax.: (71) 347-33-44 (E-mail: aleksandra.stachon@awf.wroc.pl)

Wrzesień 16-17 (Biała Podlaska, Polska): *VI Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Uwarunkowania rozwoju dzieci i młodzieży wiejskiej”*. Info: Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu Katedra Wychowania Fizycznego ul. Akademicka 2, 21-500 Biała Podlaska, telefon: 083 342 88 21 tel/fax: 083 342 88 12. (Sekretariat: mgr Magdalena Plandowska E-mail: magdalena.plandowska@awf-bp.edu.pl)

Wrzesień 22-24 (Kraków, Polska): *12 Międzynarodowa Konferencja Sport Kinetics 2011*. Info: Międzynarodowe Stowarzyszenie Motoryki Sportowej (IASK); Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie, ul. Trylogii 2 lok. 16, 01-982 Warszawa, Tel.: (22) 835 09 81, (E-mail: insp@insp.waw.pl)

UŚMIECHNIJ SIĘ!

Redakcja:
prof. dr hab. Maria Kaczmarek
Instytut Antropologii UAM Poznań
makac@amu.edu.pl

Skład i łamanie:
dr Urszula Czerniak
Katedra Antropologii i Biometrii
AWF Poznań
czerniak@awf.poznan.pl

Autorom tekstów serdecznie dziękujemy
i liczymy na dalszą współpracę.
Uwagi prosimy kierować pod adres:
Katedra Antropologii i Biometrii
AWF Poznań
czerniak@awf.poznan.pl

**Udanego letniego urlopu i do zobaczenia na konferencji PTA
we Wrocławiu!**